

ZAKON

O PEČATU DRŽAVNIH I DRUGIH ORGANA

(*"Sl. glasnik RS", br. 101/2007 i 49/2021*)

Sadržina zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se namena, forma, sadržina, izgled i upotreba pečata koje u vršenju poslova iz svog delokruga koriste Narodna skupština, predsednik Republike, Vlada, organi državne uprave, Zaštitnik građana, Vojska Srbije, sudovi, javna tužilaštva, Ustavni sud, Republičko javno pravobranilaštvo, službe Narodne skupštine, predsednika Republike, Vlade, Ustavnog suda i službe organa čije članove bira Narodna skupština, organi autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: državni i drugi organi), kao i pečata koje koriste javne agencije, javna preduzeća, privredna društva, ustanove, organizacije i pojedinci kada vrše pojedina javna ovlašćenja koja su im poverena zakonom (u daljem tekstu: imaoci javnih ovlašćenja).

Sadržinu, izgled i upotrebu pečata jedinica i ustanova Vojske Srbije utvrđuje ministar odbrane.

Namena pečata

Član 2

Pečatom se potvrđuje autentičnost javne isprave i drugog akta kojim državni i drugi organi i imaoci javnih ovlašćenja odlučuju ili službeno opšte sa drugim organima, pravnim licima i građanima.

Imaoci javnih ovlašćenja pečatom koji je utvrđen ovim zakonom potvrđuju samo akte koje donose u okviru vršenja javnih ovlašćenja.

Forma pečata

Član 2a

Pečat se koristi u elektronskoj formi kada se pridružuje elektronskom dokumentu ili u formi otiska na papirnom dokumentu.

Državni i drugi organi i imaoci javnih ovlašćenja koriste kvalifikovani elektronski pečat kada vrše poslove iz svog delokruga upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija.

Pečat iz stava 2. ovog člana ima spoljni prikaz propisan ovim zakonom.

Sadržina pečata

Član 3

Pečat sadrži naziv i grb Republike Srbije, naziv odnosno ime i sedište državnog i drugog organa ili imaoca javnog ovlašćenja.

Pečat sadrži i naziv organa uprave u sastavu ministarstva, a može da sadrži i naziv i sedište organizacione jedinice u državnom i drugom organu ako je ta jedinica zakonom ovlašćena da odlučuje u upravnom postupku ili u drugim pojedinačnim stvarima.

Pečat koji upotrebljava diplomatsko ili konzularno predstavništvo Republike Srbije u inostranstvu sadrži grb Republike Srbije, naziv i sedište predstavništva.

Kvalifikovani sertifikat za elektronski pečat, pored podataka iz st.1-3. ovog člana, osim grba koji se nalazi samo u njegovom spoljnom prikazu, sadrži i druge podatke u skladu sa propisima kojima se uređuju usluge od poverenja u elektronskom poslovanju.

Veza između podataka za validaciju elektronskog pečata i identiteta pečatioca sadržana je u elektronskoj potvrdi, odnosno kvalifikovanom sertifikatu za elektronski pečat.

Jezik na kome se ispisuje tekst pečata

Član 4

Tekst pečata ispisuje se na srpskom jeziku ćirilskim pismom.

Tekst pečata državnog i drugog organa ili imaoca javnih ovlašćenja (u daljem tekstu: organ), koji ima sedište na teritoriji na kojoj su, u skladu sa zakonom, u službenoj upotrebi i jezik i pismo pripadnika nacionalnih manjina, ispisuje se i na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Način ispisivanja teksta pečata u formi otiska

Član 5

Tekst pečata ispisuje se u koncentričnim krugovima oko grba Republike Srbije.

U spoljnom krugu pečata ispisuje se naziv Republike Srbije.

U pečatu organa čije je sedište na teritoriji autonomne pokrajine, naziv autonomne pokrajine ispisuje se u prvom sledećem krugu ispod naziva Republike Srbije.

U sledećem unutrašnjem krugu ispisuje se naziv organa.

Naziv organa uprave u sastavu ministarstva, odnosno organizacione jedinice organa ispisuje se u sledećim unutrašnjim krugovima.

Sedište organa, organa uprave u sastavu ministarstva, odnosno organizacione jedinice organa, ispisuje se u dnu pečata.

U slučaju kada se, u skladu sa ovim zakonom, tekst pečata organa ispisuje i na jeziku i pismu nacionalnih manjina, tekst pečata na srpskom jeziku ćirilskim pismom ispisuje se u svakom krugu iznad grba Republike Srbije, a tekst na jeziku i pismu nacionalnih manjina ispisuje se u nastavku svakog kruga, zaključno sa sedištem organa.

Oblik i veličina pečata u formi otiska

Član 6

Pečat je okruglog oblika i izrađuje se od gume, metala ili drugog odgovarajućeg materijala.

Prečnik pečata koji se ispisuje na srpskom jeziku ćirilskim pismom iznosi 32 mm.

Prečnik pečata koji se ispisuje na srpskom jeziku ćirilskim pismom i na jeziku i pismu pripadnika nacionalnih manjina iznosi od 40 mm do 60 mm.

Oblik, veličina i način ispisivanja teksta u spoljnom prikazu kvalifikovanog elektronskog pečata

Član 6a

Tekst u spoljnom prikazu kvalifikovanog elektronskog pečata ispisuje se u pravougaonom polju najmanje širine 30 mm i visine 20 mm.

Sa leve strane prikazuje se grb, a desno od grba ispisuje se sadržina pečata iz člana 3. ovog zakona po levoj margini.

Sadržina pečata iz stava 2. ovog člana ispisuje se tako što se u prvom redu ispisuje naziv Republike Srbije.

U spoljnom prikazu pečata organa čije je sedište na teritoriji autonomne pokrajine, naziv autonomne pokrajine ispisuje se u prvom sledećem redu ispod naziva Republike Srbije.

U sledećem redu ispisuje se naziv organa.

Naziv organa uprave u sastavu ministarstva ispisuje se u sledećem redu, a u narednom sedište organa, odnosno organa uprave u sastavu ministarstva.

Ako je organizaciona jedinica u državnom i drugom organu ovlašćena da odlučuje u upravnom postupku ili u drugim pojedinačnim stvarima, u sledećem redu ispisuje se naziv i sedište te jedinice.

U slučaju kada se, u skladu sa ovim zakonom, tekst pečata organa ispisuje i na jeziku i pismu nacionalnih manjina, tekst u spoljnom prikazu kvalifikovanog elektronskog pečata ispisuje se i na jeziku i pismu nacionalnih manjina, u nastavku teksta pečata na srpskom jeziku ćirilskog pisma.

Broj pečata

Član 7

Organi imaju jedan pečat za otisak hemijskom bojom i najmanje jedan kvalifikovani elektronski pečat, a mogu imati i po jedan pečat za otisak u pečatnom vosku i za suvi otisak.

Organi mogu imati više primeraka pečata koji moraju biti istovetni po sadržini i veličini. Svaki primerak pečata za otisak obeležava se rednim brojem, rimskom cifrom koja se stavlja između grba Republike Srbije i sedišta organa, dok svaki izdati kvalifikovani elektronski pečat ima jedinstven serijski broj koji je sadržan u kvalifikovanom sertifikatu za elektronski pečat.

Broj primeraka pečata određuje rukovodilac organa, odnosno ovlašćeno telo ili organ.

Mali pečat u formi otiska

Član 8

Organ može imati jedan pečat manjeg prečnika (u daljem tekstu: mali pečat).

Sadržina malog pečata je ista i ispisana je na isti način kao i sadržina pečata iz čl. 3. i 5. ovog zakona. U malom pečatu naziv organa može biti skraćen – tako da se iz skraćenog teksta nedvosmisleno vidi čiji je pečat.

Mali pečat koristi se u slučajevima u kojima je njegova upotreba podesnija.

Prečnik malog pečata ne može biti manji od 20 mm niti veći od 28 mm.

O potrebi postojanja malog pečata, kao i o broju primeraka, veličini, skraćenom nazivu organa i upotrebi malog pečata odlučuje rukovodilac organa, odnosno ovlašćeno telo ili organ.

Čuvanje pečata i rukovanje pečatom

Član 9

Pečat u formi otiska se čuva i njime se rukuje u službenim prostorijama organa, a izuzetno se može koristiti i van službenih prostorija kada treba izvršiti službene radnje van tih prostorija.

Kvalifikovani elektronski pečat i kvalifikovani elektronski pečat na daljinu čuvaju se i njima se rukuje u skladu sa propisima kojima se uređuju usluge od poverenja u elektronskom poslovanju.

Kvalifikovanim elektronskim pečatom, izuzetno, može se rukovati i van službenih prostorija kada treba izvršiti službene radnje van tih prostorija.

Rukovodilac organa, odnosno ovlašćeno telo ili organ, odlučuje kome će poveriti čuvanje i upotrebu pečata.

Lice kome je pečat poveren na čuvanje dužno je da pečat čuva na način kojim se onemogućava neovlašćeno korišćenje pečata.

Saglasnost na sadržinu i izgled pečata i poveravanje poslova državne uprave

Član 10

Pre nabavke pečata organ je dužan da pribavi saglasnost na sadržinu i izgled pečata od ministarstva nadležnog za poslove uprave (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Zahtev za pribavljanje saglasnosti iz stava 1. ovog člana prilikom nabavke pečata podnosi se putem usluge elektronske uprave na portalu e Uprava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Uslugu iz stava 2. ovog člana objavljuje Ministarstvo, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Ministarstvo je dužno da o zahtevu za davanje saglasnosti na sadržinu i izgled pečata odluči najkasnije u roku od tri dana od dana podnošenja urednog zahteva.

Ministarstvo odluku iz stava 4. ovog člana dostavlja elektronskim putem u jedinstveni elektronski sandučić na portalu e Uprava.

Član 11

Autonomna pokrajina preko svojih organa, u skladu sa ovim zakonom:

1) bliže uređuje sadržinu i izgled pečata organa autonomne pokrajine, organa jedinica lokalne samouprave i imaoca javnih ovlašćenja, koji imaju sedište na teritoriji autonomne pokrajine;

2) daje saglasnost na sadržinu i izgled pečata koje bliže uređuje;

3) vodi evidencije o pečatima koje bliže uređuje.

Poslovi iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana vrše se kao povereni.

Član 12

O zahtevu za davanje saglasnosti na sadržinu i izgled pečata Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine odlučuje rešenjem.

Rešenje Ministarstva konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Protiv rešenja nadležnog organa autonomne pokrajine može se izjaviti žalba ministru nadležnom za poslove uprave.

Rešenje ministra doneto po žalbi konačno je i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Stavljanje pečata van upotrebe

Član 13

Pečat koji je postao neodgovarajući zbog istrošenosti, oštećenja, promene uređenja državnih i drugih organa (promena naziva, sedišta, preuzimanje nadležnosti, prestanak rada organa ili ukidanje unutrašnje jedinice i sl.), odnosno prestanka vršenja javnih ovlašćenja, stavlja se van upotrebe i mora se uništiti.

Izuzetno, u slučaju nastupanja razloga iz stava 1. ovog člana, kao i u slučaju prestanka važenja ili opoziva kvalifikovanog sertifikata za elektronski pečat u skladu sa propisima kojima se uređuju usluge od poverenja u elektronskom poslovanju, kvalifikovani sertifikat za elektronski pečat opoziva se bez odlaganja, odnosno prestaje da važi i stavlja se van upotrebe, s tim da se sredstvo za kreiranje kvalifikovanog elektronskog pečata ne uništava, već se trajno čuva u službenim prostorijama organa, pod nadzorom ovlašćenog lica.

Uništavanje pečata iz stava 1. ovog člana vrši komisija organa i o izvršenom uništenju pečata obaveštava Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine putem portala e Uprava.

Nestanak ili gubitak pečata ili sredstva za kreiranje kvalifikovanog elektronskog pečata

Član 14

Nestanak ili gubitak pečata bez odlaganja se prijavljuje Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine putem portala e Uprava i oglašava nevažećim u službenom glasilu Republike Srbije, odnosno autonomne pokrajine.

Nestalo ili izgubljeno sredstvo za kreiranje kvalifikovanog elektronskog pečata prijavljuje se bez odlaganja Ministarstvu i pružaocu usluga izdavanja kvalifikovanog sertifikata za elektronski pečat, koji je dužan da kvalifikovani elektronski pečat opozove u skladu sa propisima kojima se uređuju usluge od poverenja u elektronskom poslovanju.

Nestanim ili izgubljenim pečatom odnosno sredstvom za kreiranje kvalifikovanog elektronskog pečata smatra se pečat odnosno sredstvom za kreiranje kvalifikovanog elektronskog pečata koji nije dostupan licu ovlašćenom za njihovo čuvanje i upotrebu pečata.

Zahtev za oglašavanje pečata nevažećim podnosi se službenom glasilu Republike Srbije, odnosno autonomne pokrajine, u roku od tri dana od saznanja za nestanak ili gubitak pečata.

Pečat se smatra nevažećim od dana prijavljivanja njegovog nestanka ili gubitka, odnosno nestanka ili gubitka sredstva za kreiranje kvalifikovanog elektronskog pečata.

U slučaju kasnijeg pronalaska pečat će se uništiti.

Zamena nestalog ili izgubljenog pečata ili sredstva za kreiranje kvalifikovanog elektronskog pečata

Član 15

Nestali ili izgubljeni pečat koji je jedini u organu zamenjuje se, na osnovu saglasnosti Ministarstva, odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine, primerkom obeleženim rednim brojem jedan, rimskom cifrom, a u slučaju ponovnog nestanka ili gubitka zamenjuje se primerkom pečata obeleženim narednim rednim brojem.

U slučaju kada organ ima više primeraka pečata, nestali ili izgubljeni pečat zamenjuje se, na osnovu saglasnosti Ministarstva odnosno nadležnog organa autonomne pokrajine, novim pečatom koji je obeležen narednim rednim brojem, u odnosu na ukupan broj pečata.

U slučaju nestalog ili izgubljenog sredstva za kreiranje kvalifikovanog elektronskog pečata, izdaje se novi kvalifikovani elektronski pečat na osnovu saglasnosti ministarstva, a u skladu sa propisima kojima se uređuju usluge od poverenja u elektronskom poslovanju.

Izrađivanje pečata

Član 16

Pečat u formi otiska utvrđen ovim zakonom izrađuje ovlašćeni privredni subjekt (u daljem tekstu: preduzetnik).

Kvalifikovani elektronski pečat izdaje pružalac usluge izdavanja kvalifikovanog sertifikata za elektronski pečat, u skladu sa propisima kojima se uređuju usluge od poverenja u elektronskom poslovanju.

Član 17

Preduzetnik može izraditi pečat samo ako Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, da saglasnost na sadržinu i izgled pečata.

Matricu koja je služila za izradu pečata, kao i sve probne i neuspele primerke pečata, preduzetnik je dužan da uništi.

Dostavljanje podataka o izrađenim pečatima

Član 18

Otisak, odnosno spoljni prikaz izrađenog pečata, podatke o broju primeraka pečata, odnosno jedinstvenom serijskom broju koji je sadržan u kvalifikovanom sertifikatu za elektronski pečat i datumu početka njegove upotrebe organ je dužan da dostavi Ministarstvu, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine, u roku od deset dana od dana izrade pečata.

Evidencija o pečatima

Član 19

Ministarstvo, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine vodi evidenciju u elektronskom obliku o pečatima koja sadrži podatke o: saglasnosti za nabavku pečata, broju primeraka pečata, jedinstvenom serijskom broju, datumu početka upotrebe pečata, uništenim, nestalim i izgubljenim, isteklim i povučenim pečatima, kao i otisak, odnosno spoljni prikaz pečata.

Nadzor

Član 20

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona, osim u delu koji se odnosi na pružaoca usluge izdavanja kvalifikovanih sertifikata za elektronski pečat, vrši Ministarstvo, preko upravne inspekcije.

U vršenju nadzora, upravna inspekcija, pored ovlašćenja za preduzimanje radnji i nalažanje mera utvrđenih posebnim zakonom, ima pravo i dužnost:

- 1) da naloži organu da izradi pečat u skladu sa ovim zakonom;
- 2) da naloži da se uništi pečat čija sadržina nije u skladu sa odredbama ovog zakona, odnosno kada se steknu drugi razlozi utvrđeni ovim zakonom za uništenje pečata.

Protiv rešenja upravnog inspektora može se izjaviti žalba u roku od osam dana.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Rešenje doneto po žalbi je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 20a

Nadzor nad radom pružalaca usluge izdavanja kvalifikovanih sertifikata za elektronski pečat vrši nadležni organ u skladu sa propisima kojima se uređuju usluge od poverenja u elektronskom poslovanju.

Član 21

(Brisan)

Kaznene odredbe

Član 22

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik:

- ako izradi pečat bez saglasnosti na sadržinu i izgled pečata (član 17. stav 1);
- ako ne uništi matrice i sve probne i neuspele primerke pečata (član 17. stav 2).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice kaznom zatvora ili novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 dinara.

Član 23

Novčanom kaznom od 15.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu:

- ako rukuje kvalifikovanim elektronskim pečatom van službenih prostorija za izvršenje radnji koje nisu službene (član 9. stav 3);
- ako naruči pečat bez saglasnosti nadležnog organa i takav pečat upotrebi (član 10. stav 1);
- ako ne uništi pečat koji je postao neodgovarajući (član 13. stav 1);
- ako ne prijavi nestanak ili gubitak pečata ili u roku ne podnese zahtev za oglašavanje pečata nevažećim (član 14. st. 1. i 4);
- ako ne prijavi nestalo ili izgubljeno sredstvo za kreiranje kvalifikovanog elektronskog pečata pružaocu usluga izdavanja kvalifikovanog sertifikata za elektronski pečat (član 14. stav 2);
- ako ne dostavi otisak pečata, odnosno spoljni prikaz kvalifikovanog elektronskog pečata i podatke o broju primeraka pečata, odnosno jedinstvenom serijskom broju koji je sadržan u kvalifikovanom sertifikatu za elektronski pečat i datumu početka upotrebe pečata (član 18).

Prelazne i završne odredbe

Član 24

Ministar odbrane doneće propis o sadržini, izgledu i upotrebi pečata jedinica i ustanova Vojske Srbije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 25

(Brisan)

Član 26

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o pečatu državnih i drugih organa ("Službeni glasnik RS", br. 11/91, 53/93 - dr. zakon, 67/93 - dr. zakon, 48/94 - dr. zakon i 101/05 - dr. zakon) i član 55. Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine ("Službeni glasnik RS", broj 6/02).

Član 27

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o pečatu državnih i drugih organa

(*"Sl. glasnik RS", br. 49/2021*)

Član 24

U roku od 30 dana od dana početka primene ovog zakona, organi kojima su izdati kvalifikovani sertifikati za elektronski pečat u skladu sa propisima kojima se uređuju usluge od poverenja u elektronskom poslovanju, dužni su da usklade spoljni prikaz kvalifikovanog elektronskog pečata sa odredbama ovog zakona i o tome obaveste ministarstvo nadležno za poslove uprave.

Član 25

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se istekom 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, osim odredbe člana 10. koja uređuje način pribavljanja saglasnosti na sadržinu i izgled pečata u delu koji se odnosi na pečat u formi otiska, koja se primenjuje od 1. januara 2022. godine.